Tento dokument slúži čisto na potrebu dokumentácie a inštitúcie nenesú nijakú zodpovednosť za jeho obsah

►B

SMERNICA 2002/92/ES EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

z 9. decembra 2002

o sprostredkovaní poistenia

(Ú. v. ES L 9, 15.1.2003, s. 3)

Zmenené a doplnené:

		Úradný vestník		
		Č.	Strana	Dátum
►M1	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EÚ z 15. mája 2014	L 173	349	12.6.2014

▼B

SMERNICA 2002/92/ES EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

z 9. decembra 2002

o sprostredkovaní poistenia

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, najmä jej článok 47 ods. 2 a článok 55,

so zreteľom na návrh Komisie ([1]),

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a sociálneho výboru ([2]),

konajúc v súlade s postupom stanoveným v článku 251 zmluvy ([3]),

keďže:

(1) sprostredkovatelia poistenia a zaistenia hrajú hlavnú úlohu pri distribúcii produktov poistenia a zaistenia v spoločenstve;

(2) prvý krok, ktorý má uľahčiť uplatňovanie slobody usadiť sa a slobody poskytovať služby pre poisťovacích agentov a maklérov, urobila smernica Rady 77/92/EHS z 13. decembra 1976 o opatreniach, ktorými sa má uľahčiť účinné uplatňovanie slobody usadiť sa a slobody poskytovať služby, pokiaľ ide o činnosť poisťovacích agentov a sprostredkovateľov (ex skupina ISIC 630), najmä o dočasných opatreniach týkajúcich sa týchto činností ([4]);

(3) smernica 77/92/EHS mala zostať v platnosti až do nadobudnutia účinnosti ustanovení, ktoré koordinujú vnútroštátne pravidlá týkajúce sa začatia a vykonávania činností poisťovacích agentov a maklérov;

([1]) Ú. v. ES C 29 E, 30.1.2001, s. 245.
([2]) Ú. v. ES C 221, 7.8.2001, s. 121.
([3]) Stanovisko Európskeho parlamentu zo 14. novembra 2001 (Ú. v. ES C 140 E, 13.6.2002, s. 167), spoločná pozícia Rady z 18. marca 2002 (Ú. v. ES C 145 E, 18.6.2002, s. 1) a rozhodnutie Európskeho parlamentu z 13. júna 2002 (zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku). Rozhodnutie Rady z 28. júna 2002.
([4]) Ú. v. ES L 26, 31.1.1997, s. 14. Smernica naposledy zmenená a doplnená Aktom o pristúpení z roku 1994.

▼B

(4) odporúčanie Komisie 92/48/EHS z 18. decembra 1991 o sprostredkovateľoch poistenia ([1]) bolo vo veľkej miere členskými štátmi dodržiavané a pomohlo aproximácii vnútroštátnych právnych predpisov týkajúcich sa odborných požiadaviek na sprostredkovateľov poistenia a ich zápisu;

(5) ešte stále však existujú podstatné rozdiely medzi vnútroštátnymi predpismi, ktoré vytvárajú prekážky pre začatie a vykonávanie činností sprostredkovateľov poistenia a zaistenia v rámci vnútorného trhu. Preto je vhodné nahradiť smernicu 77/92/EHS novou smernicou;

(6) sprostredkovatelia poistenia a zaistenia by mali mať možnosť využívať slobodu usadiť sa a slobodu poskytovať služby, ktoré sú zakotvené v zmluve;

(7) neschopnosť sprostredkovateľov poistenia voľne pôsobiť v rámci celého spoločenstva bráni riadnemu fungovaniu jednotného trhu s poistením;

(8) koordinácia vnútroštátnych ustanovení týkajúcich sa odborných požiadaviek na osoby, ktoré začínajú vykonávať a vykonávajú činnosť sprostredkovania poistenia, a ich zápisu môže preto prispieť jednak k dobudovaniu jednotného trhu finančných služieb a jednak k zlepšeniu ochrany spotrebiteľov v tejto oblasti;

(9) rôzne kategórie osôb alebo inštitúcií, ako sú agenti, makléri a prevádzkovatelia „bancassurance“, môžu distribuovať poistné produkty. Rovnosť zaobchádzania medzi prevádzkovateľmi a ochrana spotrebiteľa si vyžadujú, aby sa na všetky tieto osoby alebo inštitúcie vzťahovala táto smernica;

(10) táto smernica obsahuje definíciu „viazaného sprostredkovateľa poistenia“, ktorá zohľadňuje charakteristické znaky trhov niektorých členských štátov a ktorej účelom je stanoviť podmienky zápisu uplatniteľné na takýchto sprostredkovateľov. Účelom tejto definície nie je zabrániť členským štátom, aby mali podobné pojmy týkajúce sa sprostredkovateľov poistenia, ktorí, hoci konajú na účet poisťovne a v jej mene a za plnej zodpovednosti poisťovne, sú oprávnení inkasovať poistné alebo sumy určené pre zákazníka v súlade s finančnými zárukami stanovenými touto smernicou;

(11) táto smernica sa má uplatňovať na osoby, ktorých činnosť spočíva v poskytovaní služieb sprostredkovania poistenia tretím stranám za odmenu, ktorá môže byť finančná alebo mať nejakú inú formu dohodnutej ekonomickej výhody viazanej na výkon;

([1]) Ú. v. ES L 19, 28.1.1992, s. 32.

▼B

(12) táto smernica sa nemá uplatňovať na osoby s inou odbornou činnosťou, ako sú daňoví experti alebo účtovníci, ktorí v rámci tejto inej odbornej činnosti poskytujú príležitostné poradenstvo o poistnom krytí, ani sa nemá uplatňovať na jednoduché poskytovanie informácií všeobecného charakteru týkajúcich sa poistných produktov, za predpokladu, že účelom tejto činnosti nie je pomôcť zákazníkovi pri uzatvorení alebo plnení poistnej zmluvy alebo zmluvy o zaistení, ani profesionálna správa poistných udalostí poisťovne alebo zaisťovne, ani činnosti týkajúce sa odhadu a likvidácie poistných udalostí;

(13) táto smernica sa nemá uplatňovať na osoby vykonávajúce sprostredkovanie poistenia vo forme vedľajšej činnosti za určitých presne vymedzených podmienok;

(14) sprostredkovatelia poistenia a zaistenia majú byť zapísaní na príslušnom orgáne členského štátu, v ktorom majú svoje sídlo alebo svoje ústredie, za predpokladu, že spĺňajú presne vymedzené odborné požiadavky vo vzťahu k ich kvalifikácii, dobrej povesti, poisteniu zodpovednosti za škodu spôsobenej pri výkone povolania a finančným možnostiam;

(15) tento zápis má sprostredkovateľom poistenia a zaistenia umožniť pôsobiť v iných členských štátoch v súlade so zásadami slobody usadiť sa a slobody poskytovať služby, za predpokladu, že bol medzi príslušnými orgánmi dodržaný zodpovedajúci postup oznámenia;

(16) sú potrebné vhodné sankcie proti osobám vykonávajúcim činnosť sprostredkovania poistenia alebo zaistenia bez zápisu, proti poisťovniam alebo zaisťovniam využívajúcim služby nezapísaných sprostredkovateľov a proti sprostredkovateľom, ktorí nevyhovujú vnútroštátnym právnym predpisom prijatým podľa tejto smernice;

(17) spolupráca a výmena informácií medzi príslušnými orgánmi je nevyhnutná s cieľom ochrany spotrebiteľov a zabezpečenia spoľahlivosti obchodu s poistením a zaistením v rámci jednotného trhu;

(18) pre spotrebiteľa je podstatné vedieť, či obchoduje so sprostredkovateľom, ktorý mu poskytuje poradenstvo o produktoch širokej skupiny poisťovní, alebo o produktoch špecifického počtu poisťovní;

▼B

(19) táto smernica má stanoviť povinnosti, ktoré majú mať sprostredkovatelia poistenia pri poskytovaní informácií zákazníkom. Členský štát si môže v tejto oblasti zachovať alebo prijať prísnejšie predpisy, ktoré môžu byť uložené sprostredkovateľom poistenia nezávisle na mieste ich sídla, kde vykonávajú sprostredkovateľské činnosti na jeho území za predpokladu, že tieto prísnejšie predpisy sú v súlade s právom spoločenstva, vrátane smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/31/ES z 8. júna 2000 o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickom obchode (smernica o elektronickom obchode) ([1]);

(20) ak sprostredkovateľ vyhlási, že poskytuje poradenstvo o produktoch širokej skupiny poisťovní, mal by vykonať nestrannú a dostatočne rozsiahlu analýzu produktov dostupných na trhu. Okrem toho majú všetci sprostredkovatelia odôvodniť svoje tvrdenia;

(21) je menej dôležité vyžadovať, aby boli takéto informácie poskytnuté, ak je zákazníkom spoločnosť, ktorá má záujem o zaistenie alebo poistenie obchodných a priemyselných rizík;

(22) sú potrebné vhodné a efektívne postupy týkajúce sa sťažností a nápravných prostriedkov v členských štátoch na účely urovnania sporov medzi sprostredkovateľmi poistenia a spotrebiteľmi, ak je to vhodné, prostredníctvom existujúcich postupov;

(23) bez toho, aby bolo dotknuté právo zákazníkov podať žalobu na súd, členské štáty by mali viesť verejné alebo súkromné orgány zriadené na účely mimosúdneho urovnávania sporov k tomu, aby spolupracovali pri riešení cezhraničných sporov. Takáto spolupráca by mohla byť napríklad zameraná na to, aby sa zákazníkom umožnilo obrátiť sa na mimosúdne orgány zriadené v členskom štáte ich bydliska ohľadne sťažností týkajúcich sa sprostredkovateľov poistenia usadených v iných členských štátoch. Zriadenie siete FIN-NET poskytuje rozšírenú podporu pre spotrebiteľov, ak títo využívajú cezhraničné služby. Ustanovenia týkajúce sa postupov by mali zohľadniť odporúčanie Komisie 98/257/ES z 30. marca 1998 o zásadách uplatniteľných na orgány zodpovedné za mimosúdne urovnanie sporov spotrebiteľov ([2]);

(24) smernica 77/92/EHS by mala byť preto zrušená,

([1]) Ú. v. ES L 178, 17.7.2000, s. 1.
([2]) Ú. v. ES L 115, 17.4.1998, s. 31.

▼B

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

KAPITOLA I

ROZSAH PÔSOBNOSTI A DEFINÍCIE

Článok 1

Rozsah pôsobnosti

1. Táto smernica stanovuje pravidlá pre začatie a vykonávanie činností sprostredkovania poistenia a zaistenia fyzickými a právnickými osobami, ktoré sú usadené v niektorom členskom štáte, alebo ktoré sa tam chcú usadiť.

2. Táto smernica sa nevzťahuje na osoby, ktoré poskytujú sprostredkovateľské služby na poistné zmluvy, ak sú splnené všetky nasledujúce podmienky:

a) poistná zmluva si vyžaduje len znalosti poistného krytia, ktoré je poskytované;

b) poistná zmluva nie je zmluvou o životnom poistení;

c) poistná zmluva nekryje žiadne riziká týkajúce sa zodpovednosti;

d) hlavnou odbornou činnosťou osoby nie je sprostredkovanie poistenia;

e) poistenie je doplnkom produktu alebo služby dodanej akýmkoľvek dodávateľom, ak takéto poistenie kryje:

   i) riziko poruchy, straty, alebo poškodenia tovaru dodaného týmto dodávateľom, alebo

   ii) poškodenie alebo stratu batožiny a ďalšie riziká spojené s cestou rezervovanou u tohto dodávateľa, aj keď poistenie kryje riziká životného poistenia alebo zodpovednostné riziká, za predpokladu, že toto krytie je vedľajšie vo vzťahu k hlavnému krytiu rizík spojených s takouto cestou;

f) výška ročného poistného nepresahuje 500 EUR a celková dĺžka trvania poistnej zmluvy, vrátane prípadných predĺžení, nepresahuje päť rokov.

3. Táto smernica sa nevzťahuje na služby sprostredkovania poistenia a zaistenia poskytované vo vzťahu k rizikám a vzniknutým mimo spoločenstva.

▼B

Touto smernicou nie sú dotknuté právne predpisy členského štátu týkajúce sa podnikania v oblasti sprostredkovania poistenia vykonávaného sprostredkovateľmi poistenia a zaistenia usadenými v tretej krajine a pôsobiacimi na jeho území na základe zásady slobody poskytovať služby za predpokladu, že je garantované rovnaké zaobchádzanie pre všetky osoby vykonávajúce alebo oprávnené na vykonávanie sprostredkovateľských činností na tomto trhu.

Táto smernica neupravuje činnosti sprostredkovania poistenia vykonávané v tretích krajinách ani činnosti poisťovní alebo zaisťovní spoločenstva tak, ako sú definované v Prvej smernici Rady 73/239/EHS z 24. júla 1973 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení vzťahujúcich sa na začatie a vykonávanie podnikania v oblasti priameho poistenia s výnimkou životného poistenia ([1]) a Prvej smernici Rady 79/267/EHS z 5. marca 1979 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení vzťahujúcich sa na začatie a vykonávanie podnikania v oblasti priameho životného poistenia ([2]), vykonávané prostredníctvom sprostredkovateľov poistenia v tretích krajinách.

Článok 2

Definície

Na účely tejto smernice:

1. „poisťovňou“ je podnik, ktorý získal úradné povolenie v súlade s článkom 6 smernice 73/239/EHS alebo článkom 6 smernice 79/267/EHS;

2. „zaisťovňou“ je podnik, s výnimkou poisťovne alebo poisťovne nečlenskej krajiny, ktorej hlavná obchodná činnosť spočíva v preberaní rizík postúpených poisťovňou, poisťovňou nečlenskej krajiny alebo inými zaisťovňami;

3. „sprostredkovaním poistenia“ sú činnosti spočívajúce v ponúkaní, navrhovaní alebo vykonávaní iných prípravných prác vedúcich k uzavretiu zmlúv o poistení alebo v uzatváraní takýchto zmlúv alebo v spolupôsobení pri správe a plnení takýchto zmlúv, najmä v prípade poistnej udalosti.

▼M1

S výnimkou kapitoly III (A) tejto smernice sa tieto činnosti nepovažujú za sprostredkovanie ani distribúciu poistenia, ak ich vykonáva poisťovňa alebo zamestnanec poisťovne, ktorý koná na zodpovednosť poisťovne.

([1]) Ú. v. ES L 228, 16.8.1973, s. 3. Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou 2002/13/ES Európskeho parlamentu a Rady (Ú. v. ES L 77, 20.3.2002, s. 17).

([2]) Ú. v. ES L 63, 13.3.1979, s. 1. Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou 2002/12/ES Európskeho parlamentu a Rady (Ú. v. ES L 77, 20.3.2002, s. 11).

▼B

Poskytovanie príležitostných informácií v súvislosti s inou odbornou činnosťou za predpokladu, že účelom tejto činnosti nie je pomôcť zákazníkovi pri uzatvorení alebo plnení poistnej zmluvy, profesionálna správa poistných udalostí poisťovne a odhad a likvidácia poistných udalostí sa taktiež nepovažujú za sprostredkovanie poistenia;

4. „sprostredkovaním zaistenia“ sú činnosti spočívajúce v ponúkaní, navrhovaní alebo vykonávaní iných prípravných prác vedúcich k uzavretiu zmlúv o zaistení alebo v uzatváraní takýchto zmlúv alebo v spolupôsobení pri správe a plnení takýchto zmlúv, najmä v prípade poistnej udalosti.

Tieto činnosti sa nepovažujú za sprostredkovanie zaistenia, ak ich vykonáva zaisťovňa alebo zamestnanec zaisťovne, ktorý koná na zodpovednosť zaisťovne.

Poskytovanie príležitostných informácií v súvislosti s inou odbornou činnosťou za predpokladu, že účelom tejto činnosti nie je pomôcť zákazníkovi pri uzatvorení alebo plnení zmluvy o zaistení, profesionálna správa poistných udalostí zaisťovne a odhad a likvidácia poistných udalostí sa taktiež nepovažujú za sprostredkovanie zaistenia;

5. „sprostredkovateľom poistenia“ je každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá za odmenu začína vykonávať alebo vykonáva činnosť sprostredkovania poistenia;

6. „sprostredkovateľom zaistenia“ je každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá za odmenu začína vykonávať alebo vykonáva činnosť sprostredkovania zaistenia;

7. „viazaný sprostredkovateľom poistenia“ je každá osoba, ktorá vykonáva činnosť sprostredkovania poistenia v mene a na účet jednej alebo viacerých poisťovní v prípade poistných produktov, ktoré si nekonkurujú, avšak neinkasuje poistné ani sumy určené pre zákazníka a ktorá koná za plnej zodpovednosti týchto poisťovní za tie produkty, ktoré sa ich týkajú.

Každá osoba, ktorá vykonáva činnosť sprostredkovania poistenia popri svojej hlavnej odbornej činnosti, sa taktiež považuje za viazaného sprostredkovateľa poistenia konajúceho na zodpovednosť jedného alebo viacerých poisťovní za produkty, ktoré sa ich týkajú, ak je poistenie doplnkom tovarov alebo služieb dodávaných v rámci tejto hlavnej odbornej činnosti a táto osoba neinkasuje poistné ani sumy určené pre zákazníka;

8. „veľkými rizikami“ sú riziká definované v článku 5 písm. d) smernice 73/239/EHS;

▼B

9. „členským štátom pôvodu“ je:

   a) ak je sprostredkovateľom fyzická osoba, členský štát, kde sa nachádza jeho bydlisko a kde podniká;

   b) ak je sprostredkovateľom právnická osoba, členský štát, v ktorom sa nachádza jej sídlo, alebo ak podľa jej vnútroštátneho práva nemá žiadne sídlo, členský štát, v ktorom sa nachádza jej ústredie;

10. „prijímajúcim členským štátom“ je členský štát, v ktorom má sprostredkovateľ poistenia alebo zaistenia organizačnú zložku, alebo v ktorom poskytuje služby;

11. „príslušnými orgánmi“ sú orgány, ktoré každý členský štát určí podľa článku 7;

12. „trvanlivým nosičom“ je každý prostriedok, ktorý zákazníkovi umožňuje uloženie informácií určených jemu osobne spôsobom prístupným na použitie v budúcnosti, na časové obdobie zodpovedajúce účelom informácií a ktorý umožňuje nezmenenú reprodukciu uložených informácií.

    Trvanlivý nosič zahŕňa najmä diskety, CD-ROM, DVD a pevné disky osobných počítačov, na ktorých je uložená elektronická pošta, avšak vylučuje internetové stránky, pokiaľ takéto stránky nevyhovujú kritériám stanoveným v prvom odseku;

▼M1

13. „investičný produkt založený na poistení“ je na účely kapitoly III (A) investičný produkt s hodnotou splatnosti alebo odkupnou hodnotou, pričom táto hodnota splatnosti alebo odkupná hodnota je úplne alebo čiastočne priamo alebo nepriamo vystavená trhovým výkyvom a nezahŕňa:

    a) produkty neživotného poistenia uvedené v prílohe I k smernici 2009/138/ES (Odvetvia neživotného poistenia);

    b) zmluvy o životnom poistení, pri ktorých sú benefity vyplývajúce zo zmluvy splatné len v prípade úmrtia alebo nespôsobilosti v dôsledku zranenia, choroby alebo nemohúcnosti;

    c) dôchodkové produkty, ktoré sa na základe vnútroštátnych právnych predpisov chápu ako produkty, ktorých primárnym účelom je poskytnúť investorovi príjem počas dôchodku a ktoré investora oprávňujú na určité benefity;

    d) oficiálne uznané systémy dôchodkového poistenia zamestnancov, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti smernice 2003/41/ES alebo smernice 2009/138/ES;

▼M1

e) samostatné dôchodkové produkty, pri ktorých sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov požaduje finančný príspevok od zamestnávateľa a pri ktorých si zamestnávateľ ani zamestnanec nemôže vybrať dôchodkový produkt ani jeho poskytovateľa.

▼B

KAPITOLA II

PODMIENKY ZÁPISU

Článok 3

Zápis

1. Sprostredkovatelia poistenia a zaistenia sa zapíšu na príslušnom orgáne podľa článku 7 ods. 2 vo svojom členskom štáte pôvodu.

Bez toho, aby bol dotknutý prvý pododsek, členské štáty môžu stanoviť, že poisťovne a zaisťovne a ďalšie orgány môžu spolupracovať s príslušnými orgánmi pri zápise sprostredkovateľov poistenia a zaistenia a pri uplatňovaní požiadaviek článku 4 na týchto sprostredkovateľov. Najmä v prípade viazaných sprostredkovateľov poistenia môžu byť títo zapísaní poisťovňou alebo združením poisťovní pod dohľadom príslušného úradu.

Členské štáty nemusia uplatniť podmienky uvedené v prvom a druhom pododseku na všetky fyzické osoby, ktoré pracujú v podniku a vykonávajú činnosť sprostredkovania poistenia alebo zaistenia.

Pokiaľ ide o právnické osoby, členské štáty zapíšu takéto osoby a v registri taktiež uvedú mená fyzických osôb v rámci manažmentu, ktoré sú zodpovedné za obchodnú činnosť sprostredkovania.

2. Členské štáty môžu zriadiť viac ako jeden register pre sprostredkovateľov poistenia a zaistenia za predpokladu, že stanovia kritériá, podľa ktorých majú byť sprostredkovatelia zapísaní.

Členské štáty sa postarajú o to, aby bolo zriadené jediné informačné miesto umožňujúce rýchly a jednoduchý prístup k informáciám z týchto rôznych registrov, ktoré budú zhromažďované elektronicky a neustále aktualizované. Toto informačné miesto bude taktiež poskytovať identifikačné údaje o príslušných úradoch každého členského štátu uvedených v prvom pododseku odseku 1. Ďalej bude v registri uvedená krajina alebo krajiny, v ktorých sprostredkovateľ podniká podľa pravidiel o slobode usadiť sa alebo slobode poskytovať služby.

3. Členské štáty zabezpečia, aby zápis sprostredkovateľov poistenia – vrátane viazaných – a sprostredkovateľov zaistenia bol vykonaný v závislosti na splnení odborných požiadaviek stanovených v článku 4.

▼B

Členské štáty taktiež zabezpečia, aby sprostredkovatelia poistenia – vrátane viazaných – a sprostredkovatelia zaistenia, ktorí prestanú spĺňať tieto požiadavky, boli z registra vymazaní. Platnosť zápisu podlieha pravidelnému preskúmaniu príslušným orgánom. V prípade potreby bude členský štát pôvodu všetkými vhodnými spôsobmi informovať prijímajúci členský štát o takomto výmaze.

4. Príslušné orgány môžu poskytnúť sprostredkovateľovi poistenia a zaistenia dokument umožňujúci každej osobe, ktorá má záujem prostredníctvom nahliadnutia do registra (-ov) uvedeného (-ých) v odseku 2, overiť si, že sprostredkovateľ je riadne zapísaný.

Tento dokument bude obsahovať aspoň informácie uvedené v článku 12 ods. 1 písm. a) a b) a v prípade právnických osôb meno (-á) fyzickej (-ých) osoby (-ôb) uvedenej (-ých) v štvrtom pododseku odseku 1 tohto článku.

Členské štáty budú vyžadovať vrátenie dokumentu príslušnému orgánu, ktorý ho vydal, ak príslušný sprostredkovateľ poistenia alebo zaistenia prestane byť zapísaný.

5. Zapísaní sprostredkovatelia poistenia a zaistenia môžu začať a vykonávať činnosť sprostredkovania poistenia a zaistenia v spoločenstve jednak v rámci slobody usadiť sa a jednak v rámci slobody poskytovať služby.

6. Členské štáty zabezpečia, aby poisťovne využívali len služby sprostredkovania poistenia a zaistenia zapísaných sprostredkovateľov poistenia a zaistenia a osôb uvedených v článku 1 ods. 2.

Článok 4

Odborné požiadavky

1. Sprostredkovatelia poistenia a zaistenia musia disponovať vhodnými znalosťami a schopnosťami stanovenými členským štátom pôvodu sprostredkovateľa.

Členský štát pôvodu môže upraviť požadované podmienky, pokiaľ ide o znalosti a schopnosti v súlade s činnosťou sprostredkovania poistenia a zaistenia a distribuovaných produktov, najmä ak sprostredkovanie poistenia nie je hlavnou odbornou činnosťou sprostredkovateľa. V takýchto prípadoch môže tento sprostredkovateľ vykonávať činnosť sprostredkovania poistenia, len ak sprostredkovateľ poistenia, ktorý spĺňa podmienky tohto článku, alebo poisťovňa preberie plnú zodpovednosť za jeho konanie.

▼B

Členské štáty môžu stanoviť, že pre prípady uvedené v druhom pododseku článku 3 ods. 1 overí poisťovňa, že znalosti a schopnosti sprostredkovateľov sú v súlade s povinnosťami stanovenými v prvom pododseku tohto odseku a v prípade potreby poskytne takýmto sprostredkovateľom školenie, ktoré zodpovedá požiadavkám týkajúcim sa produktov ponúkaných sprostredkovateľmi.

Členské štáty nemusia uplatňovať podmienky uvedené v prvom pododseku tohto odseku na všetky fyzické osoby pracujúce v podniku, ktoré vykonávajú činnosť sprostredkovania poistenia alebo zaistenia. Členské štáty zabezpečia, aby primeraný počet osôb v rámci riadiacich orgánov takých podnikov zodpovedných za sprostredkovanie vo vzťahu k poisťovacím produktom a všetky ostatné osoby priamo zainteresované na sprostredkovaní poistenia alebo zaistenia preukázali znalosti a schopnosti potrebné pre vykonávanie svojich povinností.

2. Sprostredkovatelia poistenia a zaistenia musia mať dobrú povesť. Prinajmenšom nesmú mať záznamy v registri trestov alebo akomkoľvek rovnocennom vnútroštátnom registri vo vzťahu k závažným trestným činom spojeným s trestnými činmi proti majetku alebo inými trestnými činmi súvisiacimi s finančnými aktivitami a nikdy na nich nebol vyhlásený konkurz, pokiaľ neboli rehabilitovaní v súlade s vnútroštátnym právom.

Členské štáty môžu v súlade s ustanoveniami druhého pododseku článku 3 ods. 1 umožniť poisťovni overiť si dobrú povesť sprostredkovateľov poistenia.

Členské štáty nemusia uplatňovať podmienky uvedené v prvom pododseku tohto odseku na všetky fyzické osoby, ktoré pracujú v podniku a ktoré vykonávajú činnosť sprostredkovania poistenia a zaistenia. Členské štáty zabezpečia, aby riadiace orgány takých podnikov a všetci zamestnanci priamo zúčastnení na sprostredkovaní poistenia alebo zaistenia túto podmienku spĺňali.

3. Sprostredkovatelia poistenia a zaistenia sa musia poistiť pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú pri vykonávaní činnosti sprostredkovania poistenia na celom území spoločenstva alebo nejakú inú porovnateľnú záruku pre prípad zodpovednosti vyplývajúcej z profesionálnej nedbalosti do výšky aspoň 1 000 000 EUR pre každú poistnú udalosť a úhrnom 1 500 000 EUR ročne pre všetky poistné udalosti, pokiaľ takéto poistenie alebo porovnateľná záruka už nie je poskytovaná poisťovňou, zaisťovňou alebo iným podnikom, v mene ktorého sprostredkovateľ poistenia alebo zaistenia koná, alebo pre ktorý je sprostredkovateľ poistenia alebo zaistenia oprávnený konať, alebo takýto podnik prevzal plnú zodpovednosť za konanie sprostredkovateľa.

4. Členské štáty prijmú všetky potrebné opatrenia na ochranu zákazníkov proti neschopnosti sprostredkovateľa poistenia previesť poistné na poisťovňu alebo previesť sumu poistného plnenia alebo vrátiť poistné poistencovi.

▼B

Takéto opatrenia budú mať jednu z nasledujúcich foriem:

a) ustanovenia právneho predpisu alebo zmluvy, podľa ktorých peňažné prostriedky vyplatené zákazníkom sprostredkovateľovi budú považované za prostriedky zaplatené podniku, zatiaľ čo peňažné prostriedky vyplatené podnikom sprostredkovateľovi nebudú považované za prostriedky zaplatené zákazníkovi, pokiaľ ich zákazník skutočne nedostane;

b) požiadavka, že sprostredkovatelia poistenia musia mať k dispozícii peňažné prostriedky vo výške, ktorá vždy zodpovedá 4 % súm získaného ročného poistného, najmenej však 15 000 EUR;

c) požiadavka, že peňažné prostriedky zákazníka budú prevádzané prostredníctvom striktne oddelených účtov zákazníkov a že tieto účty nebudú používané na odškodnenie iných veriteľov v prípade konkurzu;

d) požiadavka vytvorenia garančného fondu.

5. Vykonávanie činností sprostredkovania poistenia a zaistenia si vyžaduje, aby odborné požiadavky stanovené v tomto článku boli stále splnené.

6. Členské štáty môžu v rámci ich právomoci sprísniť požiadavky stanovené v tomto článku alebo doplniť ďalšie požiadavky týkajúce sa zapísaných sprostredkovateľov poistenia a zaistenia.

7. Sumy uvedené v odsekoch 3 a 4 budú pravidelne preskúmané, aby sa zohľadnili zmeny Európskeho indexu spotrebiteľských cien, ktorý uverejňuje Eurostat. Prvé preskúmanie sa uskutoční päť rokov po nadobudnutí účinnosti tejto smernice a následné preskúmania každých päť rokov po dátume predchádzajúceho preskúmania.

Sumy budú upravené automaticky zvýšením základnej sumy v eurách o percentuálnu zmenu tohto indexu za obdobie od nadobudnutia účinnosti tejto smernice do dátumu prvého preskúmania, alebo od dátumu posledného preskúmania do dátumu nového preskúmania a zaokrúhlené smerom nahor na celé eurá.

Článok 5

Zachovanie nadobudnutých práv

Členské štáty môžu stanoviť, že osoby, ktoré vykonávali činnosť sprostredkovania pred 1. septembrom 2000, boli zapísané do registra a mali úroveň vzdelania a praxe podobnú úrovni požadovanej touto smernicou, budú automaticky zapísané do registra, ktorý má byť vytvorený, po splnení podmienok stanovených v článku 4 ods. 3 a 4.

▼B

Článok 6

Oznámenie v prípade usadenia sa a poskytovania služieb v iných členských štátoch

1. Každý sprostredkovateľ poistenia alebo zaistenia, ktorý má v úmysle prvýkrát podnikať v jednom alebo viacerých členských štátoch v rámci slobody poskytovať služby alebo slobody usadiť sa, informuje príslušné orgány členského štátu pôvodu.

V priebehu jedného mesiaca po takomto oznámení budú tieto príslušné orgány informovať príslušné orgány prijímajúcich členských štátov, ktoré chcú byť informované o úmysle sprostredkovateľa poistenia alebo zaistenia a súčasne informujú príslušného sprostredkovateľa.

Sprostredkovateľ poistenia alebo zaistenia môže začať podnikať jeden mesiac po dni, keď bol informovaný príslušnými orgánmi členského štátu pôvodu o oznámení uvedenom v druhom pododseku. Takýto sprostredkovateľ však môže začať podnikať ihneď, ak si prijímajúci štát neželá byť o tejto skutočnosti informovaný.

2. Členské štáty oznámia Komisii, že si želajú byť informované v súlade s odsekom 1. Komisia to oznámi všetkým členským štátom.

3. Príslušné orgány prijímajúceho členského štátu môžu podniknúť potrebné kroky na zabezpečenie vhodného uverejnenia podmienok, za ktorých, v záujme všeobecného prospechu, musí byť príslušná obchodná činnosť vykonávaná na ich územiach.

Článok 7

Príslušné orgány

1. Členské štáty určia príslušné orgány oprávnené zabezpečiť vykonanie tejto smernice. Informujú o tom Komisiu, s uvedením prípadného rozdelenia týchto povinností.

2. Orgánmi uvedenými v odseku 1 sú buď verejné orgány, alebo orgány uznané vnútroštátnym právnym predpisom alebo verejnými orgánmi výslovne na tento účel splnomocnenými vnútroštátnymi právnymi predpismi. Nebudú to poisťovne a zaisťovne.

3. Príslušné orgány budú disponovať všetkými právomocami potrebnými na vykonávanie svojich povinností. Ak je na území členského štátu viac ako jeden príslušný orgán, členský štát zabezpečí, aby tieto orgány úzko spolupracovali, aby mohli účinne plniť svoje príslušné povinnosti.

▼B

Článok 8

Sankcie

1. Členské štáty stanovia vhodné sankcie v prípade, že osoba vykonávajúca činnosť sprostredkovania poistenia alebo zaistenia nie je zapísaná v členskom štáte a nie je uvedená v článku 1 ods. 2.

2. Členské štáty stanovia vhodné sankcie proti poisťovni alebo zaisťovni, ktoré využívajú služby sprostredkovania poistenia alebo zaistenia osôb, ktoré nie sú zapísané v členskom štáte a ktoré nie sú uvedené v článku 1 ods. 2.

3. Členské štáty stanovia vhodné sankcie v prípade, že sprostredkovateľ poistenia alebo zaistenia nedodržiava vnútroštátne právne predpisy prijaté podľa tejto smernice.

4. Touto smernicou nie je dotknuté oprávnenie prijímajúcich členských štátov prijať potrebné opatrenia na zabránenie alebo sankcionovanie priestupkov spáchaných na ich územiach, ktoré sú v rozpore s právnymi alebo správnymi predpismi prijatými v záujme všeobecného prospechu. Toto bude zahrňovať možnosť zabrániť sprostredkovateľom poistenia alebo zaistenia, ktorí priestupok spáchali, vykonávať akékoľvek ďalšie činnosti na ich území.

5. Všetky prijaté opatrenia zahŕňajúce sankcie alebo obmedzenia činností sprostredkovateľa poistenia alebo zaistenia musia byť riadne odôvodnené a oznámené dotknutému sprostredkovateľovi. Každé takéto opatrenie bude podliehať možnosti obrátiť sa na súdy v členskom štáte, ktorý ho prijal.

Článok 9

Výmena informácií medzi členskými štátmi

1. Príslušné orgány rôznych členských štátov budú spolupracovať, aby zabezpečili náležité uplatňovanie ustanovení tejto smernice.

2. Príslušné orgány si budú vymieňať informácie o sprostredkovateľoch poistenia a zaistenia, ak im bola uložená sankcia uvedená v článku 8 ods. 3 alebo opatrenie uvedené v článku 8 ods. 4 a je pravdepodobné, že takéto informácie povedú k výmazu z registra sprostredkovateľov. Príslušné orgány si môžu taktiež vymieňať všetky relevantné informácie na žiadosť niektorého úradu.

▼B

3. Všetky osoby povinné prijať alebo poskytnúť informácie v súvislosti s touto smernicou budú viazané služobným tajomstvom rovnakým spôsobom, ako je stanovené v článku 16 smernice Rady 92/49/EHS z 18. júna 1992 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa priameho poistenia s výnimkou životného poistenia a o zmene a doplnení smernice 73/239/EHS a 88/357/EHS (tretia smernica o neživotnom poistení) ([1]) a v článku 15 smernice Rady 92/96/EHS z 10. novembra 1992 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení vzťahujúcich sa na priame životné poistenie, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 79/267/EHS and 90/619/EHS (tretia smernica o životnom poistení) ([2]).

Článok 10

Sťažnosti

Členské štáty zabezpečia, aby boli vytvorené postupy, ktoré umožnia zákazníkom a ďalším zainteresovaným stranám, najmä združeniam spotrebiteľov, podávať sťažnosti na sprostredkovateľov poistenia a zaistenia. Sťažnosti dostanú vo všetkých prípadoch odpovede.

Článok 11

Mimosúdne urovnanie sporov

1. Členské štáty budú napomáhať vytvoreniu vhodných a účinných postupov sťažností a náhrad pre mimosúdne urovnanie sporov medzi sprostredkovateľmi poistenia a zákazníkmi, ak je to vhodné, prostredníctvom existujúcich orgánov.

2. Členské štáty budú podporovať spoluprácu týchto orgánov pri riešení cezhraničných sporov.

KAPITOLA III

INFORMAČNÉ POVINNOSTI SPROSTREDKOVATEĽOV

Článok 12

Informácie poskytované sprostredkovateľom poistenia

1. Pred uzavretím každej prvej poistnej zmluvy a v prípade potreby pri jej zmene, doplnení alebo predĺžení poskytne sprostredkovateľ poistenia zákazníkovi aspoň nasledujúce informácie:

a) svoju totožnosť a adresu;

b) register, do ktorého bol zapísaný, a spôsob overenia jeho zápisu;

c) či má v danej poisťovni priamu alebo nepriamu účasť väčšiu ako 10 % hlasovacích práv alebo základného imania;

([1]) Ú. v. ES L 228, 11.8.1992, s. 1. Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2000/64/ES (Ú. v. ES L 290, 17.11.2000, s. 27).

([2]) Ú. v. ES L 360, 9.12.1992, s. 1. Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2000/64/ES.

▼B

d) či má daná poisťovňa alebo materský podnik danej poisťovne priamu alebo nepriamu účasť u sprostredkovateľa väčšiu ako 10 % hlasovacích práv alebo kapitálu;

e) postupy uvedené v článku 10 umožňujúce zákazníkom a ďalším zainteresovaným stranám podávať sťažnosti na sprostredkovateľov poistenia a zaistenia a v prípade potreby mimosúdne postupy sťažností a prostriedky nápravy uvedené v článku 11.

Okrem toho bude sprostredkovateľ poistenia informovať zákazníka ohľadne ponúkanej zmluvy, či:

i) poskytuje poradenstvo na základe povinnosti podľa odseku 2 poskytnúť nestrannú analýzu, alebo

ii) je zmluvne zaviazaný vykonávať obchodnú činnosť sprostredkovania poistenia výhradne s jednou alebo viacerými poisťovňami. V takom prípade poskytne zákazníkovi na žiadosť názvy týchto poisťovní, alebo

iii) nie je zmluvne zaviazaný vykonávať obchodnú činnosť sprostredkovania poistenia výhradne s jednou alebo viacerými poisťovňami a neposkytuje poradenstvo na základe povinnosti podľa odseku 2 poskytnúť nestrannú analýzu. V takom prípade poskytne zákazníkovi na žiadosť názvy poisťovní, s ktorými môže vykonávať a vykonáva obchodnú činnosť.

V prípadoch, keď majú byť informácie poskytované výlučne na žiadosť zákazníka, musí byť zákazník informovaný o svojom práve požadovať takéto informácie.

2. Ak sprostredkovateľ poistenia informuje zákazníka, že poskytuje poradenstvo na základe nestrannej analýzy, je povinný poskytnúť takéto poradenstvo na základe analýzy dostatočne veľkého počtu zmlúv dostupných na trhu, ktorá mu umožní urobiť odporúčanie, v súlade s odbornými kritériami, o tom, ktorá poistná zmluva bude primeraná potrebám zákazníka.

3. Pred uzatvorením konkrétnej zmluvy uvedie sprostredkovateľ poistenia, najmä na základe informácií poskytnutých zákazníkom, aspoň požiadavky a potreby tohto zákazníka, ako aj základné dôvody všetkých rád poskytnutých zákazníkovi o danom poistnom produkte. Tieto podrobnosti budú upravené v súlade so zložitosťou navrhovanej poistnej zmluvy.

▼B

4. Informácie uvedené v odsekoch 1, 2 a 3 nemusia byť poskytnuté, ak sprostredkovateľ poistenia sprostredkúva poistenie veľkých rizík, ani v prípade sprostredkovania sprostredkovateľmi zaistenia.

5. Členské štáty si môžu zachovať alebo prijať prísnejšie predpisy týkajúce sa informačných požiadaviek uvedených v odseku 1, za predpokladu, že takéto ustanovenia sú v súlade s právnymi predpismi spoločenstva.

Členské štáty oznámia Komisii vnútroštátne právne predpisy uvedené v prvom pododseku.

S cieľom zavedenia vysokej úrovne transparentnosti všetkými vhodnými prostriedkami Komisia zabezpečí, aby informácie, ktoré získa, týkajúce sa vnútroštátnych právnych predpisov boli taktiež oznámené spotrebiteľom a sprostredkovateľom poistenia.

Článok 13

Podmienky týkajúce sa informácií

1. Všetky informácie, ktoré majú byť poskytnuté zákazníkom v súlade s článkom 12, budú oznámené:

a) na papieri alebo na akomkoľvek inom trvanlivom nosiči, ktorý je k dispozícii alebo dostupný zákazníkovi;

b) jasným a presným spôsobom, zrozumiteľným pre zákazníka;

c) v úradnom jazyku členského štátu záväzku, alebo v akomkoľvek inom jazyku, na ktorom sa strany dohodnú.

2. Odlišne od odseku 1 písm. a), informácie uvedené v článku 12 môžu byť poskytnuté ústne, ak o to zákazník požiada, alebo ak je potrebné okamžité krytie. V týchto prípadoch budú informácie v súlade s odsekom 1 poskytnuté zákazníkovi ihneď po uzavretí poistnej zmluvy.

3. V prípade predaja prostredníctvom telefónu budú predchádzajúce informácie poskytnuté zákazníkovi v súlade s pravidlami spoločenstva uplatniteľnými na diaľkový marketing spotrebiteľských finančných služieb. Okrem toho budú informácie v súlade s odsekom 1 poskytnuté zákazníkovi ihneď po uzavretí poistnej zmluvy.

▼M1

KAPITOLA IIIA

ĎALŠIE POŽIADAVKY NA OCHRANU SPOTREBITEĽA V SÚVISLOSTI S INVESTIČNÝMI PRODUKTMI ZALOŽENÝMI NA POISTENÍ

Článok 13a

Rozsah pôsobnosti

S prihliadnutím na výnimku uvedenú v článku 2 ods. 3 druhom pododseku sa touto kapitolou stanovujú ďalšie požiadavky poisťovniam, ktoré vykonávajú činnosti sprostredkovania poistenia a priamy predaj v súvislosti s predajom investičných produktov založených na poistení. Na tieto činnosti sa odkazuje ako na činnosti distribúcie poistenia.

▼M1

Článok 13b

Predchádzanie konfliktom záujmov

Sprostredkovateľ poistenia alebo poisťovňa zachovajú a prevádzkujú účinné organizačné a administratívne mechanizmy s cieľom uskutočňovať všetky primerané kroky na predchádzanie konfliktom záujmov, ako sa stanovuje v článku 13c, a ich nepriaznivému vplyvu na záujmy svojich zákazníkov.

Článok 13c

Konflikty záujmov

1. Členské štáty od sprostredkovateľov poistenia a poisťovní požadujú, aby uskutočnili všetky primerané kroky na identifikáciu konfliktov záujmov medzi sebou navzájom (vrátane svojich manažérov, zamestnancov a viazaných sprostredkovateľov poistenia) alebo akoukoľvek osobou, ktorá je s nimi priamo alebo nepriamo spojená kontrolou, a ich zákazníkmi alebo medzi jedným zákazníkom a iným zákazníkom, ktoré vzniknú počas vykonávania ktorejkoľvek činnosti distribúcie poistenia.

2. Ak organizačné alebo administratívne opatrenia uskutočnené sprostredkovateľom poistenia alebo poisťovňou v súlade s článkom 13b na zvládnutie konfliktov záujmov nie sú dostatočné na to, aby sa s primeranou istotou mohlo zaručiť, že sa zabráni riziku poškodenia záujmov klienta, sprostredkovateľ poistenia alebo poisťovňa jasne oboznámi klienta so všeobecnou povahou a/alebo zdrojmi konfliktu záujmov pred uskutočnením obchodu v jeho mene.

3. Komisia je splnomocnená prijať v súlade s článkom 13e delegované akty na:

a) vymedzenie krokov, o ktorých možno odôvodnene predpokladať, že ich sprostredkovatelia poistenia a poisťovne vykonajú s cieľom identifikovať, zabrániť, zvládnuť a odhaliť konflikty záujmov pri vykonávaní činností distribúcie poistenia;

b) stanovenie vhodných kritérií na určenie druhov konfliktov záujmov, ktorých existencia môže poškodiť záujmy zákazníkov alebo potenciálnych zákazníkov sprostredkovateľa poistenia alebo poisťovne.

Článok 13d

Všeobecné zásady a informovanie zákazníkov

1. Členské štáty zabezpečia, aby sprostredkovateľ poistenia alebo poisťovňa pri vykonávaní činností distribúcie poistenia konal čestne, spravodlivo a profesionálne v súlade s najlepšími záujmami svojich zákazníkov.

▼M1

2. Všetky informácie vrátane marketingovej komunikácie, ktorú adresuje sprostredkovateľ poistenia alebo poisťovňa zákazníkom alebo potenciálnym zákazníkom, musia byť jasné, prehľadné a nezavádzajúce. Marketingová komunikácia ako taká sa musí dať jasne identifikovať.

3. Členské štáty môžu zakázať akceptovanie alebo prijímanie poplatkov, provízií alebo iných peňažných benefitov vyplácaných alebo poskytnutých sprostredkovateľovi poistenia alebo poisťovni ktoroukoľvek treťou stranou alebo osobou konajúcou v mene tretej strany v súvislosti s distribúciou investičných produktov založených na poistení klientom.

Článok 13e

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.

2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 13c sa Komisii udeľuje na dobu neurčitú od 2. júla 2014.

3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 13c môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.

4. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.

5. Delegovaný akt prijatý podľa článku 13c nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote troch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o tri mesiace.

▼B

KAPITOLA IV

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 14

Právo obrátiť sa na súdy

Členské štáty zabezpečia, aby rozhodnutia prijaté vo vzťahu k sprostredkovateľovi poistenia, sprostredkovateľovi zaistenia alebo poisťovni podľa zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení prijatých v súlade s touto smernicou podliehali právu obrátiť sa na súdy.

▼B

Článok 15

Zrušenie

Smernica 77/92/EHS sa týmto zrušuje s účinnosťou odo dňa uvedeného v článku 16 ods. 1.

Článok 16

Transpozícia

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na to dosiahnutie súladu s touto smernicou do 15. januára 2005. Bezodkladne o tom informujú Komisiu.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých ustanoveniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenia hlavných ustanovení zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení, ktoré prijmú v oblasti pôsobnosti tejto smernice. V tomto oznámení poskytnú tabuľku s uvedením vnútroštátnych predpisov zodpovedajúcich tejto smernici.

Článok 17

Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dňom jej uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev*.

Článok 18

Adresáti

Táto smernica je adresovaná členským štátom.